

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

13 בנובמבר 2016

לכבוד:

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

חוות דעת מומחה על עתודות אקטואריות בגין זכויות עובדים של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מטרת הערכה

נתבקשתי ע"י "בנק דיסקונט לישראל בע"מ" (להלן- "הבנק") לבחון מחדש את הצורך בהערכת ההתחייבויות האקטואריות שלו בגין זכויות עובדים ל: פיצויי פיטורין ופרישה, פנסיה מוקדמת ומענקי יובלות לעובדים ובגין הטבות שונות לגמלאים למועד החישוב 30.09.2016 (להלן- ההתחייבויות), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

זהות האקטואר

הנני מצהיר שעבודתי נעשתה באופן בלתי תלוי וכי אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, אינני בעל עניין בבנק ואינני עובד בנק. לא היו כל התניות לגבי שכר הטרחה שמשולם לי בגין מתן חוות דעת זו. לא קיבלתי כל שיפוי מהבנק בגין מתן חוות דעת זו. הבנק מינה אותי להיות אקטואר מטעמו ביום 31 בדצמבר 2009. כמו כן מוניתי על ידי בנק "מרכנתיל דיסקונט בע"מ" החל מיום 30 ביוני 2011 להיות אקטואר. החל מינואר 2016 הנני משמש גם יועץ לפורשים בפרישה מוקדמת מהבנק.

הנני להצהיר כי לא מתקיימת תלות ביני לבין בנק דיסקונט וחברות הבת שלו, כמשמעות המונח תלות בעמדה משפטית 105-30 בדבר "גילוי על קיומה של תלות בין מערך שווי לבין התאגיד וגילוי בנוגע למעריך שווי שהערותיו מהותיות מאוד לתאגיד", שפרסמה רשות ניירות ערך בחודש יולי 2015.

ידוע לי ומוסכם עלי, כי הבנק יעשה שימוש בהערכה האקטוארית לצורך חישוב העתודות הנדרשות וההצגה בדו"חות הכספיים ו/או לצירוף ההערכה לדו"חות הכספיים ו/או העמדתה לעיון הציבור.

ואלה פרטי השכלתי:

MA באקטואריה (2008), אוניברסיטת חיפה.

BA בסטטיסטיקה (1993), אוניברסיטת חיפה.

חבר מלא באגודת האקטוארים הישראלית F.I.L.A.A.

ואלה פרטי נסיוני:

אקטואר של חברת בנפיט משנת 1996

מרצה בלימודי אקטואריה באוניברסיטת חיפה משנת 1992

היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר נשלחו לי ע"י הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוותי את נתוני ההערכה לניתוחי הרגישות שנכללו בהערכת האקטוארית למועד חישוב 31/12/15.

בְּנֵיפִיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

2. במידת הצורך הסתמכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת נתונים אלה והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבויות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

חות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטוארים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיף 1 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורכי הערכתי.
6. ההנחות והשיטות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים להלן.
7. ההתחייבויות המפורטות כדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות הבנק בגין פיצויים, יובלות ומענקים לגמלאים.

חתימה

שם

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

כללי

1. ההנחות האקטואריות שנכללו בבסיס החישוב האקטוארי הן ללא שינוי מול ההנחות האקטואריות שפורטו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/15, וזאת למעט שיעור ההיוון, כפי שיפורט בסעיף 2 להלן.
2. שיעור ההיוון הנקבע בהתאם לאופן אימוץ המעבר לחישוב החבויות בהתאם לתקינה אמריקאית. שיעור ההיוון נקבע לפי תשואות לפידיון של אגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד בתוספת מרווח ממוצע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב. ליום 30/09/16 עמד מרווח זה בשיעור של 0.85%.

א. העתודה למענק יובלות

- 1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים עובדי הבנק, לא היה שינוי באוכלוסיית העובדים הזכאים וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/15.
- 1.2 העתודה למענק יובל הוערכה מחדש תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30/09/16, סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות זו ליום 31/12/16. ריבית היוון 1.14% (מח"מ 7.47).

תוצאות החישוב במליוני ש"ח

תחזית לאחר הפחתה בגין פורשים**	תחזית - 31.12.2016	סה"כ עתודה למענק וחופשת יובל
283.0	292.5	

* הסכום כולל חלויות שוטפות.

** הפער בין העתודה המוחזקת (חופש + מענק) לבין התשלום שישולם בפועל.
בתשלום שישולם בפועל לא נלקחו בחשבון עובדים שזכאים למענק בשכר השוטף.

ב. העתודה להוצאות גמלאים

- 1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים גמלאי הבנק, לא היה שינוי מהותי באוכלוסיית הגמלאים הזכאים וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/15.
- 1.2 הוערך מחדש תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30/09/16, סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות זו ליום 31/12/16.
להלן שיעורי ההיוון ששימשו לצורך הערכה מחדש של התחזית: 2.02% פעילים, 1.14% גמלאים ותיקים, 1.31% גמלאים חדשים, 1.66% גמלאים צעירים, 1.61% דור ב' ו 1.38% גמלאי בדמ"ש.

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

תוצאות החישוב

תחזית - 31.12.2016		
עלות אקטוארית כולל גילום ומיסי מעסיק	עלות אקטוארית ללא מיסי מעסיק וללא גילום	
מיליוני ש"ח		
327.60	265.57	עובדים פעילים - (סטטוס 1)
85.51	74.52	גמלאים ותיקים - (סטטוס 2)
69.20	60.30	גמלאים חדשים - (סטטוס 3)
174.62	141.55	גמלאים צעירים - (סטטוס 4)
0.07	0.05	גמלאי דור ב' - (סטטוס 5)
3.35	2.71	גמלאי בדמ"ש - (סטטוס 6)

ג. עתודה לפנסיה מוקדמת

1.1 לא היה שינוי בהיקף ההטבות לו זכאים הפורשים שנכללו בתכניות אלו, וכן לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/15.

1.2 הוערך מחדש סכום החבות ששידרש הבנק להחזיק בגין חבות תוכנית פורשים 2012 וחבות תוכנית פורשים 2014, ליום 30/09/2016, תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30/09/2016 ונתוני אוכלוסייה מעודכנים ליום 30/09/2016. בנוסף עודכנה התחזית של חבויות אלו ליום 31/12/2016 בהתאם לעדכונים אלו. ביחס לחבות בגין אנונה עודכנה התחזית ליום 31/12/2016 בלבד מאחר ושינויי אוכלוסייה אינם רלוונטיים. להלן שיעורי ההיוון ששימשו לצורך הערכה מחדש של התחזית: 1.0% אנונה, 1.31% פורשים 2012, 2.02% פורשי 2014. (ע"פ מח"מ 6.34, 10.28 וטווח ארוך בהתאמה)

עלות אקטוארית - מיליוני ש"ח

פורשים 2014 ^{1,2,3}	פורשים 2012	אנונה	
75.99	181.77	-	30.9.2016
67.23	180.65	44.2	תחזית - 31.12.2016

¹אינה כוללת התחייבות בגין עובד נוסף בסך 8 מיליון ש"ח.

²התחזית מביאה בחשבון תנועה בשל מעבר גיל 60

³יתרת תגמולים מרותקים ליום 30/09/16 מסתכמת בסך של 18.3 מיליון ש"ח.

בנפיט BENEFIT

**המומחים להטבות לעובדים
בנפיט בע"מ מקבוצת הפניקס**

ד. העתודה לפיצויים

- 1.1 לא היה שינוי בהנחות האקטואריות כפי שנכללו בהערכה האקטוארית ליום 31/12/15, למעט ההתאמות הנדרשות בגין תכנית פרישה 2016
- 1.2 נקלטו מחדש נתוני אוכלוסיית העובדים ליום 30/09/16.
- 1.3 נקלטו מחדש נתוני שכר ליום 30/09/16.
- 1.4 הוערך מחדש סכום החבות שיידרש הבנק להחזיק בגין חבות זו ליום 30/09/16 תוך שימוש בשיעור ההיוון המעודכן ליום 30/09/16, להלן שיעור ההיוון ששימש לצורך הערכה מחדש של החבות: 1.17%. בנוסף עודכנה התחזית בגין חבות זו ליום 31/12/2016 על בסיס שיעור ההיוון ליום 30/09/2016
- 1.5 **תוצאות החישוב** – עתודה לפיצויים במיליוני ש"ח

30.9.2016
*2,192

* כולל הגדלה בשיעור 3.5% בגין תוספת שכר וצבירת ותק עד ליום 30/09/16, ע"פ הנחיית הבנק.

בברכה,
אייל בוכבינדר,
אקטואר